

Jerzy Okulicz, Łucja Okulicz-Kozaryn, Przemysław Wielowiejski, Marek Jagodziński, Grzegorz Stasielowicz

Weklice, st. 7, gm. Elbląg, woj.
elbląskie, AZP 17-53/1

Informator Archeologiczny : badania 31, 161-162

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Obiekt nr 309 - pozostałość po „wędzarni” z wannowatą konstrukcją kamienną - został odsłonięty ponownie i wyeksplorowany w całości.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Tarnowie.

Badania nie będą kontynuowane.

TARNOWO PAŁUCKIE, st. 13, gm. Wągrowiec, woj. pilskie, AZP 43-31/108

- osada kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich, poł. II w.-1 poł. III w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu przez mgr Mirosławę Dernogę (PSOZ Piła). Finansowane przez PSOZ. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 400 m².

Odsłonięto dom posłupowy o powierzchni 28 m², którego konstrukcja wspierała się na ośmiu słupach. Wewnątrz znajdowały się trzy paleniska i dwie jamy. Na zbadanym obszarze zarejestrowano także 12 palenisk zlokalizowanych w pobliżu budynku, 4 jamy oraz piec gospodarczy. Wśród form naczyń wyróżniono garnki, naczynia misowate, misy i naczynia donicowate. Na podstawie analizy ceramiki osadę datuje się na przełom wczesnego i późnego okresu wpływów rzymskich oraz początek późnego okresu wpływów rzymskich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Pile.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Studiach i Materiałach do Dziejów Pałuk”.

Badania będą kontynuowane.

Trzcinica, st. 25, gm. Jasło, woj. krośnieńskie - patrz: wczesna epoka brązu

WALKÓW-KURNICA, st. 1, gm. Osjaków i Konopnica, woj. sieradzkie, AZP 75-45/- i 76-45/-

- osada kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich, fazy C₁-D)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu przez mgr. Bogusława Abramka (Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu). Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań. Zbadano północną i północno-zachodnią część osady, łącznie sondażowo 4900 m² powierzchni, w tym 430 m² szczegółowo.

Odkryto 59 obiektów, w tym: 3 chaty i 2 obiekty gospodarcze (powierzchnie od 8,5 m² do 17 m²), 14 palenisk, 28 jam (w tym jedna przypuszczalnie o charakterze kultowym?), 11 dołków i skupisko przepalonych kamieni. W kilku wykopach natrafiono na resztki warstwy kulturowej. Materiał zabytkowy obejmuje: 3923 ułamki ceramiki ręcznie lepionej (w tym fragmenty kilku naczyń zasobowych), 189 ułamków cienkościennej ceramiki toczonej, 22 zabytki metalowe (nożyki, fragmenty 2 sierpa, zniszczoną fibulę żelazną, kawałki okuć i inne bliżej nieokreślone), przęśliki, polepę, obfity materiał kostny oraz fragmenty kamieni żarnowych. Na wyróżnienie zasługują fragmenty naczynia wiążanego z kultem płodności (dookolny pierścień z trzema miniaturowymi naczynkami), znalezione razem z zestawem małych czarek.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Ziemi Wieluńskiej.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Sieradzkim Roczniku Muzealnym”.

Badania będą kontynuowane.

Wąsosz, st. 9, gm. Złotów, woj. pilskie - patrz: wczesna epoka żelaza

WEKLICE st. 7, gm. Elbląg, woj. elbląskie, AZP 17-53/1

- cmentarzysko kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. hab. Jerzego Okulicza-Kozaryna (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego) z udziałem prof. Łucji Okulicz-Kozaryn (Instytut Archeologii i Etnologii PAN) oraz dr. Przemysława Wielowiejskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego). W badaniach wzięło udział 12 studentów archeologii UW oraz ochotniczo mgr Marek Jagodziński i mgr Grzegorz Stasielowicz z Muzeum w Elblągu. Finansowane przez Komitet Badań

Naukowych oraz Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Kolejny sezon wieloletnich badań. Przebadano powierzchnię 1,8 ara.

Celem wykopalisk w sezonie 1997 było przebadanie nieeksplorowanej luki w zachodniej części stanowiska a także uchwycenie wschodniej granicy cmentarzyska. W związku z tym w tych partiach otworzono dwa wykopy. Wykop I w zachodniej części obejmował Ar 17-16 działka B/D; Ar 17-17 działka B; wykop II we wschodniej partii zlokalizowany był na arach 20-16 działka D oraz 21-16 działka C/D. Na obu wykopach uwzględniono także pas około 1 metra z sąsiednich zbadanych działek dla pewności uchwycenia wszystkich zarysów grobów. W trakcie badań odkryto 24 groby ciałopalne oraz 41 szkieletowych – numery od 351 do 404 (kilka numerów oznacza podwójne groby). Na wykopie I zlokalizowano 19 grobów szkieletowych i 7 ciałopalnych popielnicowych, z których większość była zniszczona i uszkodzona, natomiast na wykopie II odkryto 17 grobów ciałopalnych (także zniszczonych) i 22 szkieletowe. Wystąpiły one w dużym zagęszczeniu na działkach zachodnich wykopu (20-16D i 21-16C) natomiast na wschodniej działce (21-16D) odkryto tylko dwa groby szkieletowe i jeden ciałopalny, co świadczy o uchwyceniu w tym miejscu krańca cmentarzyska. Odkryte pochówki kultury wielbarskiej reprezentują wszystkie fazy chronologiczne użytkowania cmentarzyska począwszy od B_{2a} do C₂. Najpóźniejszym zabytkiem jest pochodząca ze zniszczonego grobu ciałopalnego nr 359 przepalona zapinka brązowa typu Raupenfibel datowana na fazy C₃/D₁. Do najciekawszych pod względem obrządku pogrzebowego należą groby 360, 382, w których zmarłych złożono do trumny, na którą wykorzystano łódź dębąnkę o sztucznie poszerzanych burtach. Zarysy łodzi pomimo silnie rozłożonego drewna były bardzo dobrze czytelne. W grobie 360 odkryto 3 brązowe zapinki oraz kulisty złoty wisiołek. Ponadto w S części grobu ustawiona była stela kamienna. Natomiast w grobie 382 bez wyposażenia spoczywał szkielet chłopca w wieku około 18 lat. Tego rodzaju zwyczaj chowania jest zapewne zapożyczeniem obrządku pogrzebowego z Bornholmu i świadczy o szerokich kontaktach ze Skandynawią mieszkającej tu ludności. W wyniku badań stwierdzono wschodnią granicę cmentarzyska. Natomiast nadal nierozpoznane są części północna i północno-wschodnia gdyż porasta je gęsty zagajnik sosnowy.

Wyniki badań zostaną opublikowane w monografii stanowiska.

W przyszłości badania powinny być kontynuowane.

WĘSIORY, st. 1, gm. Sulęczyń, woj. gdańskie

- cmentarzysko płaskie i kurhanowe z kręgami kamiennymi kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Tadeusza Grabarczyka (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Gdańsku i Uniwersytet Łódzki. Dziewięć sezon badań. Przebadano powierzchnię 41 m².

Prace wykopaliskowe wznowiono po wcześniejszej eksploracji cmentarzyska przez J. Kmiecńskiego, prowadzonej w latach 1955-1961 i 1963. Przeprowadzona analiza planigraficzna jednoznacznie wykazała, że obiekt nie został całkowicie przebadany. W sezonie 1997 wytyczono 3 wykopy w południowej i północno-wschodniej części cmentarzyska; najciekawszych odkryć dokonano w wykopie południowym, który znajdował się w odległości 25 m na północ od środka kurhanu nr 20 (patrz plan w: J. Kmiecński, M. Blombergowa, K. Walenta, *Cmentarzysko kurhanowe ze starszego okresu rzymskiego w Węsiarach w pow. kartuskim* (w:) „Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna” nr 12, 1996). W południowo-wschodnim narożniku odkryto pracownię obróbki stel kamiennych, które następnie były transportowane i ustawiane na kręgach, kurhanach oraz jako oznaczenia tzw. pochówków płaskich. Podobną pracownię znamy z badań M. Mączyńskiej na cmentarzysku w Babim Dole-Borczu, gm. Somonino, woj. gdańskie. W obrębie tego samego wykopu odkryto pochówek popielnicowy zawierający wyłącznie spalone kości, oznaczony kolejnym numerem 111. Popielnica była mocno spękana i w znacznym stopniu zniszczona. Reprezentuje ona situlę ornamentowaną wielowątkowo grupy VI.

Badania powinny być kontynuowane ze względu na systematyczne niszczenie obiektu.